

5ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

28, 29 & 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016
ΠΑΡΑΛΙΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΙΕΡΙΑΣ
(ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ MEDITERRANEAN VILLAGE)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016

- 08:30- 09:15** Προσέλευση – Εγγραφές
- 09:15 - 09:20** Προσφώνηση του Προέδρου της Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Νευροφυσιολογίας
Θεόδωρου Κωνσταντινίδη
- 09:20 - 10:40** Ηλεκτροεγκεφαλογραφική διερεύνηση Status Epilepticus χωρίς σπασμούς (NCSE)
Προεδρείο:
Αλέξανδρος Αγαθονίκου
Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο ΚΑΤ, Αθήνα
Διονύσιος Πανδής
Επιστημονικός Συνεργάτης Α' Νευρολογικής Κλινικής, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Αθήνα
Αντιπρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Νευροφυσιολογίας
- 09:20 - 09:40** Πότε θα πρέπει να το υποψιαστούμε;
Δημήτριος Κάζης
Επίκουρος Καθηγητής Νευρολογίας ΑΠΘ, Νοσοκομείο Γ. Παπανικολάου
- 09:40 - 10:00** Ηλεκτροεγκεφαλογραφική διερεύνηση
Στέργιος-Στυλιανός Γκατζώνης
Αναπληρωτής Καθηγητής Νευρολογίας, Α' Νευροχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Ευαγγελισμός
- 10:00 - 10:20** Αντιμετώπιση
Παναγιώτης Πολυχρονόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής Νευρολογίας, Νοσοκομείο Ρίο, Πάτρα
- 10:20 - 10:30** Ερωτήσεις-Συζήτηση

10:30 - 10:45

Διάλειμμα – Καφές

10:45 – 12:35

Ηλεκτρομυογραφικές ιδιαιτερότητες

Προεδρείο:

Θωμάς Ζαμπέλης,

Αναπληρωτής Καθηγητής Νευρολογίας ΕΚΠΑ, Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Ιάκωβος Τσίπτσιος

*τ. Συντονιστής Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής Νοσοκομείου Παπαγεωργίου,
Θεσσαλονίκη*

10:45 - 11:05

Παγίδες και δυσκολίες του ηλεκτρομυογραφήματος των ηλικιωμένων

Δήμητρα Μανώλη,

Νευρολόγος-Κλινική Νευροφυσιολόγος, Επιμελήτρια Νευρολογικής Κλινικής 251 ΓΝΑ

11:05 - 11:25

Υπάρχουν αντενδείξεις διενέργειας του ηλεκτρομυογραφήματος;

Δημήτριος Λυκομάνος,

Νευρολόγος,

Επιμελητής Νευρολογικής Κλινικής 251 ΓΝΑ

11:25 - 11:45

Νευροπάθειες επαγγελματικής αιτιολογίας

Ανδρέας Αργυρίου,

Δρ Νευρολόγος, Επιμελητής Α' Νοσοκομείου Αγ. Ανδρέας, Πάτρα

11:45 - 12:05

Απομιμήσεις και χαμαιλεοντισμοί του Guillain-Barré

Θεόδωρος Κωνσταντινίδης

Δρ. Νευρολόγος

Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Νευροφυσιολογίας

12:05 - 12:25

Πώς συντάσσουμε ένα ηλεκτρομυογραφικό πόρισμα;

Αντώνιος Κωδούνης,

Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής 251 ΓΝΑ,

Γ. Γραμματέας Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Νευροφυσιολογίας

12:25 - 12:35

Ερωτήσεις-Συζήτηση

12:35 – 12:50

Διάλειμμα

12:50 - 13:50

Δορυφορικό συμπόσιο *Pharmathen*:

"5 χρόνια MATEVER®: Η εμπειρία από τη χρήση της γενόσημης λεβετιρασετάμης"

Προεδρείο:

Δημήτριος Κάζης

Επίκουρος Καθηγητής Νευρολογίας ΑΠΘ, Νοσοκομείο Γ. Παπανικολάου

12:50 - 13:15

Η γενόσημη λεβετιρασετάμη στην κλινική πράξη

Σοφία Μαρκούλα

Επιμελήτρια Α', Πανεπιστημιακή Νευρολογική Κλινική, Ιωάννινα

13:15 - 13:40 Η επίδραση της λεβετιρασετάμης (Matever®) στον ύπνο των ασθενών με επιληψία
Επίκουρος Καθηγητής Νευρολογίας, Αττικό Νοσοκομείο

13:40 - 13:50 Ερωτήσεις-Συζήτηση

Μεσημεριανή διακοπή

16:45 - 17:55

Ηλεκτρομυογραφικά θέματα

Προεδρείο:

Νικόλαος Μακρής

Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο Αγ. Ανδρέας, Πάτρα

Ιωάννης Βελέντζας

Δρ Νευρολόγος,

Διευθυντής Εργαστηρίου Κλινικής Νευροφυσιολογίας, Νοσοκομείου Υγεία

16:45 - 17:05 Αιτιολογικός έλεγχος της αξονικής πολυνευροπάθειας. Μπορούμε να περιορίσουμε την ιδιοπαθή αιτιολογία;

Μαρία Γεωργάλα,

Νευρολόγος-Κλινική Νευροφυσιολόγος,

Διεύτρια Νευροφυσιολογικού Τμήματος Νοσοκομείου Metropolitan

17:05 - 17:25 Από την παθοφυσιολογία της μυασθένειας στην ερμηνεία του επαναληπτικού ερεθισμού

Νεκταρία Αλεξανδρή,

Νευρολόγος-Κλινική Νευροφυσιολόγος

Ταμίας Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Νευροφυσιολογίας

17:25 - 17:45 Κλινική και ΗΜΓραφική διαφοροδιάγνωση ενδοπυελικών βλαβών

Στέλιος Δωρής,

Νευρολόγος-Κλινικός Νευροφυσιολόγος,

Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής Ευρωκλινικής Αθηνών

17:45 - 17:55 Ερωτήσεις-Συζήτηση

17:55 - 18:25

Δορυφορικό συμπόσιο NOVARTIS:

17:55 - 18:00 Προεδρείο-Εισήγηση:

Ευάγγελος Κουρεμένος

Αναπληρωτής Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής 251 ΓΝΑ

18:00 - 18:20 Παρεμβαίνοντας έγκαιρα στην ΠΣ στοχεύοντας σε μακροχρόνιο έλεγχο της νόσου

Βασίλης Μαστοροδήμος

Επιμελητής Α΄ Νευρολογικής Κλινικής ΠΑΓΝΗ Κρήτης

18:20 - 18:25 Ερωτήσεις-Συζήτηση

18:25 – 18:40

Διάλειμμα - Καφές

8:40 - 19:05

Πρωτόκολλο ηλεκτρομυογραφικού ελέγχου στις ριζιτικές προσβολές του άνω άκρου και την οσφυοϊσχιαλγία

Προεδρείο:

Νικόλαος Καρανδρέας,

Καθηγητής Νευρολογίας ΕΚΠΑ, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Εργαστήριο ΗΜΓραφίας

Ομιλητής:

Jean-Philippe Camdessanche

Καθηγητής Νευρολογίας, St. Etienne, Γαλλία

19:05 - 19:10

Ερωτήσεις-Συζήτηση

19:10 - 19:50

Κράμπες, μυαλγίες, μυοκυμίες. Κλινική διαφοροδιάγνωση και Ηλεκτρομυογράφημα

Προεδρείο:

Ευδοκιμίδης Ιωάννης

Καθηγητής Νευρολογίας ΕΚΠΑ, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Αθήνα

Ομιλητής:

Νικόλαος Καρανδρέας,

Καθηγητής Νευρολογίας ΕΚΠΑ, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Εργαστήριο ΗΜΓραφίας

19:40 - 19:50

Ερωτήσεις-Συζήτηση

19:50 - 20:20

Δορυφορικό συμπόσιο Eipen

Προεδρείο:

Χαριτωμένη Πιπερίδου

Καθηγήτρια Νευρολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη

19:50 - 20:20

Διαχείριση επιληπτικών ασθενών: το παράδειγμα της μελέτης liberty

Δημήτριος Κάζης

Επίκουρος Καθηγητής Νευρολογίας ΑΠΘ, Νοσοκομείο Γ. Παπανικολάου

20:20 – 20:35

Διάλειμμα

20:35 – 21:30

Διάλεξη προσκεκλημένου ομιλητή

Προεδρείο:

Θεόδωρος Κωνσταντινίδης

Δρ Νευρολόγος, Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Νευροφυσιολογίας

Η σύγχρονη επιστημονική αφήγηση για τη γέννηση και την εξέλιξη του Σύμπαντος

Μάνος Δανέζης

Επίκουρος Καθηγητής Αστροφυσικής, Τμήμα Φυσικής, ΕΚΠΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016

- 09:10 - 10:30**   **Ο ρόλος του ΗΕΓ στις αυτοάνοσες επιληψίες**
Προεδρείο:
Χαριτωμένη Πιπερίδου
Καθηγήτρια Νευρολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη
Στέργιος-Στυλιανός Γκατζώνης
Αναπληρωτής Καθηγητής Νευρολογίας, Νευροχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο
Ευαγγελισμός
- 09:10 - 09:30   Πότε θα πρέπει να τις υποψιαστούμε;
Αλέξανδρος Αγαθονίκου
Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο ΚΑΤ, Αθήνα
- 09:30 - 09:50   Ανοσολογική και ηλεκτροεγκεφαλογραφική συσχέτιση
Δημήτριος Τσίπτσιος
Consultant Clinical Neurophysiologist, Sunderland Royal Hospital, NHS, UK
- 09:50 - 10:10   Αντιμετώπιση
Σοφία Μαρκούλα
Επιμελήτρια Α', Πανεπιστημιακή Νευρολογική Κλινική, Ιωάννινα
- 10:10 - 10:15   Ερωτήσεις-Συζήτηση
- 10:15 - 10:30**   **Διάλειμμα**
- 10:30 - 12:00**   **ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ**
(9λεπτη παρουσίαση & 3λεπτη συζήτηση, ανά περιστατικό)
Προεδρείο:
Γεώργιος Γκέκας,
Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής Νοσοκομείου Νικαίας
Θωμάς Θωμαΐδης
Συντονιστής Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο Ερυθρός Σταυρός, Αθήνα
- 1. Δύο αδέρφια με κληρονομική νευροπάθεια και νευρομυτονία
σχετιζόμενη με γονίδιο HINT1**
Δήμητρα Βελτσίστα,
Νευρολόγος, Υποψήφια Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πατρών
- 2. Ανατομικές παραλλαγές του μέσου νεύρου στην περιοχή του
καρπιαίου σωλήνα**
Ευαγγελία Γκαβανόζη,
Νευρολόγος, Υποψήφια Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πατρών
- 3. Νευροφυσιολογική μελέτη του ελέγχου του ΑΝΣ στον καρδιακό
ρυθμό σε ασθενείς με νόσο Πάρκινσον**
Ευτυχία Τραχάνη,
Νευρολόγος, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πατρών

4. Νευροφυσιολογική μελέτη του ελέγχου του ΑΝΣ στον καρδιακό ρυθμό σε ηλικιωμένα άτομα

Ειρήνη Τσιαμάκη,
Νευρολόγος, Πανεπιστήμιο Πατρών

5. Αυτοάνοση LGI-1 (anti-Leucine-Rich Glioma- Inactivated 1) εγκεφαλίτιδα

Καλαντζάκου Τριανταφυλλιά
Νευρολογική Κλινική, Νοσοκομείο Παπαγεωργίου, Θεσσαλονίκη

6. Παραπρωτεΐναιμική πολυνευροπάθεια απομυελινωτικού τύπου σε συνδυασμό με δευτεροπαθή αμυλοείδωση

Τυχάλας Αθανάσιος
Νευρολογική Κλινική, Νοσοκομείο Παπαγεωργίου, Θεσσαλονίκη

7. Ατυπη περίπτωση CIDP

Φαίδρα Καλλίγερου,
Νευρολόγος, Ειδικευόμενη 251 ΓΝΑ

12:00 – 12:20

Διάλειμμα – Καφές

12:20 - 13:20

ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ UCSB:

Λακোসαμίδα: Ένα καλά γνωστό φάρμακο με μια νέα ένδειξη

Συντονιστής Δορυφορικού Συμποσίου:

Διονύσιος Πανδής

Επιστημονικός Συνεργάτης Νευρολογικής Κλινικής Αιγινήτειου Νοσοκομείου, Αθήνα
Αντιπρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Νευροφυσιολογίας

12:20 - 12:45

Μonoθεραπεία Λακোসαμίδης: Η εμπειρία από την Ευρωπαϊκή εγκριτική μελέτη

Βασίλειος Κιμισκίδης,

Αναπληρωτής Καθηγητής Νευρολογίας, ΑΠΘ, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ, Θεσσαλονίκη

12:45 - 13:10

Η εμπειρία του γενικού νευρολόγου με τη Λακোসαμίδα ως μονοθεραπεία - Παρουσίαση κλινικών περιστατικών

Γρηγόριος Νάσιος,

Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Λογοθεραπείας, ΤΕΙ Ηπείρου, Ιωάννινα

13:10 - 13:20

Ερωτήσεις-Συζήτηση

13:20 - 13:50

ΔΟΥΦΟΡΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ SPECIFAR

Κλινικό Φροντιστήριο:

“Parkinson: Rasagiline restart, από τη θεωρία στην πράξη”

Ευάγγελος Κουρεμένος

Αναπληρωτής Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής 251 ΓΝΑ

&

Παναγιώτης Ζήκος

Επιμελητής Νευρολογικής Κλινικής 251 ΓΝΑ

Μεσημεριανή διακοπή

14:30 - 15:00

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

15:30 - 18:30

ΕΚΛΟΓΕΣ

17:00 - 18:30

**Διαδραστικό σεμινάριο ηλεκτροεγκεφαλογραφίας μέσω
παρουσίασης κλινικών περιστατικών**

Ομιλητές:

Μιχάλης Κουτρομανίδης

Καθηγητής Κλινικής Νευροφυσιολογίας, King's College, London, UK

Department of Clinical Neurophysiology and Epilepsy, St Thomas' Hospital, London, UK

Διονύσιος Πανδής

Επιστημονικός Συνεργάτης Νευρολογικής Κλινικής Αιγινήτειου Νοσοκομείου, Αθήνα

Αντιπρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Νευροφυσιολογίας

18:30 - 19:00

ΔΟΥΦΟΡΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ARRIANI

Προεδρείο:

Αλέξανδρος Αγαθονίκου

Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο ΚΑΤ, Αθήνα

**Φαινομενολογία, η παιδική ηλικία της επιληπτολογίας. Από τον
Immanuele Kant στην περαμπανέλη**

Στέργιος-Στυλιανός Γκατζώνης

Αναπληρωτής Καθηγητής Νευρολογίας, Νευροχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο

Ευαγγελισμός

19:00 - 19:30

Διάλειμμα - Καφές

19:30 - 20:30

Δορυφορικό συμπόσιο Sanofi-Genzyme:

“Πολλαπλή Σκλήρυνση: Ο ρόλος των σύγχρονων θεραπειών στην εξέλιξη της αναπηρίας και την εγκεφαλική ατροφία”

Προεδρείο:

Ιωάννης Ευδοκιμίδης

Καθηγητής Νευρολογίας ΕΚΠΑ, Αιγινήτειο Νοσοκομείο

19:30 - 19:40

Εισαγωγή-Καλωσόρισμα

19:40 - 20:00

Από τους μηχανισμούς δράσης στα κλινικά αποτελέσματα

Θέμις Δαρδιώτης,

Επίκουρος Καθηγητής Νευρολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα

20:00 - 20:20

Ποια η επίδραση στην καθημερινότητα των ασθενών

Στέλιος Δωρής,

Νευρολόγος-Κλινικός Νευροφυσιολόγος,

Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής Ευρωκλινικής Αθηνών

20:20 - 20:30

Ερωτήσεις-Συζήτηση

20:30 - 21:30

Η Προσφορά της Αρχαίας Ελλάδος στη Νευροεπιστήμη

Προεδρείο:

Παρασκευή Σακκά

Νευρολόγος-Ψυχίατρος, Διευθύντρια του Τμήματος Νευροεμφυλιστικών Παθήσεων του Εγκεφάλου, Νοσοκομείο «Υγεία»

Ομιλητής:

Γεώργιος Παξινός

Scientia Professor of the School of Medical Sciences, The University of New South Wales, Sydney, Australia

ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016

- 09:30 - 10:45** **Παροξυσμικά φαινόμενα στον ύπνο (video παρουσιάσεις)**
Προεδρείο:
Γεώργιος Κωστόπουλος
Καθηγητής Φυσιολογίας Πανεπιστημίου Πατρών
Κλημεντίνη Καραγεωργίου
Διευθύντρια Νευρολογικής Κλινικής, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών
- 09:30 - 09:50** **Παραύπνιες**
Αναστάσιος Μπονάκης,
Επίκουρος Καθηγητής Νευρολογίας, Αττικό Νοσοκομείο
Μέλος Δ.Σ. Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Νευροφυσιολογίας
- 09:50 - 10:10** **Επιληψίες**
Κυριάκος Γαργάνης
Δρ. Νευρολόγος-Επιληπτολόγος, Κέντρο Επιληψίας, Κλινική Αγ. Λουκάς, Θεσσαλονίκη
- 10:10 - 10:30** **Εξωπυραμιδικά νοσήματα**
Μαρία Μπόζη
Επιμελήτρια Α' Νευρολογικής Κλινικής ΨΝΑ,
Επιστημονική συνεργάτης Β' Νευρολογικής Κλινικής, Αττικό Νοσοκομείο, Αθήνα
- 10:30 - 10:45** **Ερωτήσεις-Συζήτηση**
- 10:45 - 11:00** **Διάλειμμα - Καφές**
- 11:00 - 13:15** **Ειδικά θέματα Κλινικής Νευροφυσιολογίας**
Προεδρείο:
Αντώνιος Ταβερναράκης,
Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής Νοσοκομείου Ευαγγελισμός
Κωνσταντίνος Κουμάκης,
Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής Ευρωκλινικής
- 11:00 - 11:25** **Μυόκλονος - Κλινική προσέγγιση**
Μαριάνθη Αρναούτογλου,
Επίκουρη Καθηγήτρια Νευρολογίας,
Α' Πανεπιστημιακή Νευρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ, Θεσσαλονίκη
- 11:25 - 11:50** **Μυόκλονος - Νευροφυσιολογική διερεύνηση**
Θεόδωρος Κωνσταντινίδης
Δρ. Νευρολόγος
Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Νευροφυσιολογίας
- 11:50 - 12:15** **Ο αναδυόμενος ρόλος του TMS-EEG στην Επιληψία**
Βασίλειος Κιμισκίδης,
Αναπληρωτής Καθηγητής Νευρολογίας, ΑΠΘ, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ, Θεσσαλονίκη
- 12:15 - 12:40** **Η χρήση του TMS στη διαφοροδιάγνωση της αυχενικής μυελοπάθειας**
Σπύρος Δευτεραίος,
Δρ Νευρολόγος, Αθήνα

- 12:40 - 13:05 Συνήθη αίτια λήγγου: Κλινική και Νευροφυσιολογική διερεύνηση
Ευάγγελος Αναγνώστου,
Δρ Νευρολόγος, Επιστημονικός συνεργάτης Α΄ Νευρολογικής Κλινικής, Αιγινήτειο
Νοσοκομείο
- 13:05 - 13:15 Ερωτήσεις-Συζήτηση

ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ